

Demelová Veronika

KONSPEKT Č. 3 – Syllabus omylů

Klíčová slova - moc církve, svoboda myšlení, vývoj společnosti, katolicismus,

8. prosince roku 1864 vydává papež Pius IX. encykliku *Quanta cura*, ke které je připojen dodatek s názvem *Syllabus errorum*. Jedná se o 80 tezí, se kterými se katolická církev nemohla sjednotit a tyto názory odsoudila jako bludné. K potvrzení Syllabu došlo v roce 1870 na Vatikánském koncilu společně s vyhlášením dogmatu o neomylnosti papeže v otázkách víry a mravů. Syllabus je rozdělen do deseti částí, nenajdeme zde žádné komentování nebo kritiku sepsaných „bludů“, jde pouze o to, aby Pius IX poukázal na to, jak jsou tyto teze nebezpečné a nesmyslné. Chce dokázat, že modernistické tendence a názory té doby, zvláště ty které měnily pohled na církev a její autoritu jsou špatné a člověk by je měl odmítnout.

V prvním oddíle jsou zahrnuty směry jako panteismus, naturalismus a absolutní racionalismus. Všechny tři jsou striktně odmítnuty, není totiž možné, aby církev přijala názory, že v Bibli jsou popsány pouze mýty, že Bůh je jednotný s přírodou nebo, že Ježíš Kristus je vlastně vymyšlená postava.

Druhý oddíl, který pojednává o zmírněném racionalismu, je zaměřen proti postavení lidského rozumu, trvdí že nemůže dojít na úroveň teologie. Také zde vyvstává problém s názorem, že filozofie se nemá podrobovat žádné autoritě, tudíž ani teologii.

Třetí oddíl – Indiferentismus, Latitudinarismus odmítá ideu svobody vyznání a chápání protestantismu jako náboženství rovného katolické církvi.

Čtvrtý oddíl se zabývá socialismem, komunismem a tajnými biblickými a nábožensko-liberálními spolky a uvádí další literární odkazy na zdroje o zmíněných spolcích.

Pátý oddíl - Bludy o Církvi a jejích právech je s kategorií šestou nejobsáhlejší ze všech. Zde církev ukazuje svůj nesouhlas vůči míchání se světské moci a církevních záležitostí. Za omyly označuje ty , které ve všech právních otázkách nadřazují moc občanskou (světskou) nad moc církevní. Také se církvi nelíbí, že by pouze tato moc měla fungovat ve školách

V šestém oddíle jsou za bludy označeny myšlenky, které odmítají svobodu církve, odmítají práva církve, jako rozhodování ve věcech církevních, spravování majetku, rozhodování o sloužení svátostí, dosazování a odvolávání biskupů, práva ve školství a práva nad řeholními společnostmi.

Sedmý oddíl je nazván Bludy o mravouce přirozené a křesťanské. Zde se církev domnívá, že by se měly dodržovat zákony boží a měly by být kompatibilní se zákony světskými.

V osmém oddíle se řeší, zda je manželství zrušitelné, či se dá rozvést světskou pravomocí. Církev tvrdí, že manželství je svátost a proto ho nemůže zrušit žádná světská moc.

Devátý oddíl se jmenuje Bludy o světském panství Římského papeže a zamítá představu, že by papež žádný světský majetek mít neměl.

Desátý oddíl – Bludy vztahující se k nynějšímu liberalismu, odmítá myšlenku svobody vyznání ve všech státech, které si říkají katolické.

Z počátku svého pontifikátu byl papež Pius IX. (Giovanni Maria Mastai-Ferreti) považován za velmi liberálního. V průběhu svého působení však zaznamenává hnutí modernismu a reaguje na něj odpovídajícím způsobem. Roku 1869 svolává První vatikánský koncil, jehož dogmatická konstituce *O katolické víře* se stává trvalým opěrným bodem v průběhu kontroverzního hnutí modernismu. A samozřejmě je to stejný koncil, který také vyhláší neomylnost papežova učení ve věcech víry a morálky. Církev a hlavně papež mají strach, aby nová vlna „svobody“ navždy nepohřbila morální a církevní hodnoty, bojí se o svou „vládu“, že už je nikdo nebude chtít poslouchat a navždy se vytratí bázeň z očí křesťanů.

Celkově lze pontifikát Pia IX. hodnotit jako významný a celkem úspěšný. Provedl rozsáhlou reorganizaci církevních struktur a založil mnoho nových diecézí a apoštolských vikariátů, zejména v USA a britských koloniích a uzavřel několik důležitých konkordátů. Centralizoval církevní moc a víceméně úspěšně se snažil dosáhnout duchovní obrody v církvi. 3. září 2000 byl papežem Janem Pavlem II. blahoslaven.